

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.

— Nyiltér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők,

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Az érem két fele.

Alig van nemzet, melyről egyszerűen olyan lelkesüléssel nyilatkoztak volna illetékes és nem illetékes egyének, mint a magyar. Viszont a piszokból és a szennyből is bővebben kijutott s kijut nekünk egyesek és testületek részéről egyaránt, mint bármely más, kisebb vagy nagyobb nemzeteknek a föld hátán.

Mindezekben a dicséretben és piszkolódásokban a felszínes tapasztalatokon alapuló rokon- vagy ellenszenv nyilatkozik. Igazi, objektív véleményt vajmi ritkán lehet rólunk olvasni vagy hallani.

Szeretjük magunkat kiváló képességekkel megáldott nemzetnek tartani s jól teszünk, ha büszkéek vagyunk magyar nevünkre. Mi lenne valamely nemzetből, melyből a nemzeti büszkeség annyira kihalt volna, hogy egyben-másban különböznék ne tartaná magát minden más nemzetnél? Nem is tagadja senki, hogy az erőnek gazdag forrása buzog bennünk, különben aligha tarthattuk volna fenn magunkat ezer éven át, anyai ellenség és viszontagság között.

Csak hogy van elég hibánk, gyöngö-

ségünk is. Innen van azután, hogy nemzeti sajtóságainkat különböző szem olyan ellentétes színben látja, amint egyesek erényeinknek is inkább csak árnyékát veszik észre, mások előtt ellenben hibáinkon is csak a fény tűnik föl, melyet erényeink rájuk vetnek.

Hogy szabadságszerető nép vagyunk s nemcsak magunk nem tűrjük, hogy láncra verjenek bennünket, hanem magunk se kovácsolunk békókat mások számára, ellenségeink is kénytelenek elismerni, bármily hangosan hirdetik is egyesek önkényünket a nemzetiségekkel szemben. — Sajtónk szabadabb, mint a legtöbb nemzeté Európában s egyéni, hivatalos és egyesületi életünkben is sokkal korlátlanabbul mozoghatunk, mint közeli és távolabbi szomszédaink.

De tekintsük meg csak az érem másik felét s tapasztalni fogjuk, hogy sokat dicsért szabadságszeretettünk alatt sok helyt gondatlanság és kényelemszeretet lappang, vagy hanyagság a hivatalos kötelességek teljesítésében. Ennek köszönheti sok kisebb-nagyobb basa is majdnem korlátlan hatalmát, melyet nem mindig az alatta állók szabadságának az érdekében használ. Így

a túlságos szabadság másfelől a legigazságtalanabb önkénynek s elnyomásnak lesz forrásává.

S mit mondjunk híres lovagiasságunkról, mely mintegy állandó jelzővé vált minden idegennek a szájában, ha rólunk elismerőleg akar megemlékezni? — Szó sincs róla: szűkkeblű, kicsinyes, kalmárkodó érdekeknek nem szoktunk hódolni s aljas okok sem vezérelnek elhatározásainkban. Aki nyelvünkön beszélni tud s akár igazán, akár talán csak színleg becsül is meg bennünket, annak hamar nyújtunk baráti jobbot s szolgálatunkat is szívesen följajánljuk.

De vajjon igazán a legtisztább s a legnemesebb lovagiasság nyilatkozata-e mindez? — Van bizony ebben nem csekély mennyiségű hiúság is, mely nem mindig a legjobb tanácsadó. Meg is adtuk már többször az árát lovagiasságunknak, melyért akik nyilvánosan dicsérnek bennünket, titokban talán nevetnek is rajtunk.

A közmondásos magyar vendégszeretet sem olyan tiszta színarany, hogy, minden oldalról tekintve, salakot is ne vethetnénk bele. — A dáridó, a lakomázás soknak még most is szenvedélye s a titulus bibendi kedvéért szívesen lát házánál ven-

Az életet megédesíteni . . .

Az életet megédesíteni

Elég egy csók, vagy egy emlék csupán . . .

A gondolat, hogy egykor szerettünk

Tűnt ifjúságunk hajnalán!

Elég, ha jó az alkonyóra már,

Tudnunk, hogy egyszer rég, valakiért,

Megihletődve jártunk, lelkesedtünk . . .

Talán egy múlt semmiért!

Az életet megédesíteni

Elég a hit, el nem mondott szavak . . .

Melpek bár meddőn bennünk el is veszték,

De gyöngyörökben — úgy fogantanak.

Elég egy jó szó, ha mi megmaradt,

De jaj annak, ki sohasem szeret!

Az elveszés, letűnt alkonytájon . . .

Ha senki, semmi nem jár majd veled!

Koffer Imre.

A mi vérünk.

Örömm volt, amikor pembroke-squeri házamba két areképet hozott a pósta. Egy kis kommentárral adom; néhány lappal a naplóból. 1899. április 27. Ma volt a magyar bazar második napja. A Portmans Room nagyterme zsúfolva volt úgy négy óra tájban, mikor Teck Ferenc herceg és kísérete megérkezett. A herceg javakorabeli, rendkívül érdekes megjelenésű ember. Azt a hatást teszi, hogy kissé hiú is. Folyton az asszonyokkal foglalkozott. Megszólított minden asszonyt, aki csak gyöngyös pártát, bokrúgrós szoknyát, kis ködment viselt. És ugyancsak vásárolt is, különösen sok játékot vett az unokáinak. A magyar cigány jó kedvre hangolta, meg az a pár pohár pompás aszu, melyet Ebner Józsefné sátrában ivott. Csárdást akart látni a herceg és jómagam jártam az andalgó lassút, a szopora frisset Révi Auréliával, a Népszínház volt tagjával.

Minduntalan magyar rokonszenvének adta tanujelét.

— Magam is félmagyar vagyok, mondta minden szép asszonynak.

Édesanyja hétországra híres szépség, az erdélyi Rhédey Claudine grófnő volt, aki 1835-ben lépett morganatikus házasságra Sándor würtem-

bergi herceggel s később a Hohenstein grófnő nevet kapta. Fiuk, Ferenc, az osztrák hadseregben szolgált s a nyalka huszárt Londonba küldték valami kényes diplomáciai ügyben. Az udvari dámákat elbűvölte a fiatal, deli huszár, de leginkább Mária Adelida hercegnőt, III. György unokáját, aki már félig-meddig jegyben is járt Oszkár svéd királlyal. Az ifjú szerelmesek, nagy küzdelem árán, a királyné pártfogásával, végre ismét egymáséi lettek. A herceg szemefénye egyetlen leánya, a bájos kis May volt, aki majdan az angol koronát viseli és pedig kevés híjja, hogy ma nem egy szabolcsi oszlopos, tornácos, duplafüdelű kúria úrasszonya. A nyolevanas évek végén egy csinos, nagyműveltségű fiatal magyar gróf volt a favorit a londoni társaságban. Szép, szőke gyerek Két-három találkozáásra megszerették egymást. A lány még nem volt elég érett a főkörtöre s a fiú Indiákra ment. Mire visszatért, a szép May felesége lett Anglia legjobb partijának, a királyné unokájának. A mi grófunk barátságát öltött, szegesövet viselt, bőjtölt, vezekelt . . . Később suhogó selyem-reverendával cserélte föl s a Vatikán fényében él. Mire hercegprimás lesz, a szép «május» hercegisasszony hájában ezüstsálak lesznek és fején India császárnéja koronáját viseli . . .

1899. május 2. A bazar főrendezője ma ezt a levelet kapta:

dégeket, vagy ünnepeket bankettekkel érdemes és érdemtelen egyének; itt-ott egy kis kegyhajhászat s lekenyerezés is keveredhetik a dologba, de a régi, nemes, ünneptelen, magyaros vendégszeretnek nyoma sincs már többé. Do, ut des: ez a főmóttó.

Nagyra vagyunk praktikus eszünkkel is, mely idegenkedik az elvont teoretizálástól s kicsinyes betűragasztól. — Állandó gúnytárgy nálunk a pedáns, szörnyen alapos német, ki a legapróbb, legjelentéktelenebb dolgokról köteteket ír össze s a kézzelfoghatót is az okoskodások hosszú láncolatával bizonyítgatja.

Pedig vajmi kevés okunk van e tulajdonságunkkal dicsekedni. Praktikus, józan eszünk, közelebről tekintve, fölszínességnek fog látszani, mely idegenkedik a dolgok mélyére ható, sok időt és fáradságot igénylő kutatástól.

Igy sorra vizsgálat alá vehetnők még akárhány olyan nemzeti sajátosságunkat, melyeket szívesen emlegetünk s velük talán dicsekedni is szoktunk. Mindeniknél találhatnánk az érem másik felén sok olyant is, mit nem szokás a tiszteletről és szeretetreméltó tulajdonságok közé sorolni.

De ez így van más nemzeteknél is. Arra törekedjünk, hogy ami nemzeti sajátosságainkban nemes, a salaktól minél jobban megtisztuljon.

ZAVAR

az ingyenes népoktatásról szóló törvény körül.

A néhai nemzeti kormányának egyik értékesnek ígérkező és modern alkotása az 1908. évi XLVI-ik törvényekik volt. A törvény az ingyenes népoktatásról szól. Az első szakasz kimondja, hogy az állami és a községi és felekezeti iskolákban a tanítás teljesen ingyenes, sem tandíj, sem más járulék nem szedhető. Az iskolafenntartók az államtól tandíjkárpótlásban részesülnek. A

Asszonyom! Teck herceg a jótékony célú vásárból sok játékfélét hozott a gyermekeimnek. Többek között egy ostort is, melyet nagyobb fiamnak, Edvárdnak adtam. Ez az ostor tönkretette házi nyugalmunkat. Örökösen veszekednek érte Albert herceggel. A harc és háboru csak úgy szűnik meg, ha ön szíves lesz még egy ostort küldeni. Fogadja szíves üdvözetem.

Mary, York hercegnője.

Szerencsére a megmaradt holmi között találtunk egy ékes, nemzetiszín sallangos, fényes rézpitykével kivert, debreceni karikást s én vittem ki Windsorba az első vonattal. Bricca asszony, a kis hercegek nevelőnője fogadott, de alighogy visszatértem a hotelembé, értesítettek, hogy a hercegné is látni óhajt, délután három órakor.

Alig félóra múlva a kastélyba mentem. Egy kamarás a parkba vezetett, hol a lombos platánok alatt, viruló orgona- és jázmin-bokroktól környezve, kézimunkával elfoglalva ült a hercegné, aki nagyon szép, széke asszony.

Amit beszéltünk, ime, itt van híven fordítva; jól emlékszem minden szóra.

— Köszönöm az önök szíveségét, fáradozását. Igazán lekötöttek. Most végre helyreállott a nyugalom.

— Mi vagyunk boldogok, hogy teljesíthettük fenségéd parancsát.

nyolcadik szakasz megállapítja, hogy ez a rendelkezés 1910. szeptember 1-én lép életbe. A törvény utolsó szakasza pedig a vallás- és közoktatásügyi és a pénzügyminisztert bizza meg a törvény életbeléptetésével.

A törvényt, világos értelme és betűi szerinti, f. évi szeptember 1-én kellett volna életbe léptetni. Az iskola-fenntartók és a szülők is úgy számították, hogy az idén már nem lesz tandíj-fizetés. Az egész országban mindenütt nagy zavar támadt szeptember 1-je körül, mikor az életbeléptető miniszteri rendelet nem jelent meg. Kellemetlen csalódás és meglepetés érte az iskola-fenntartókat és az egész nemzetet, mely annak idején nagy örömmel fogadta a törvényt és igazi kultur-alkotásnak tekintette.

1910. szeptember 1-én, kinos meglepetésükben, az iskolafenntartók nem tudták, hogy mitévők legyenek és a tandíj-szedés kérdése körül a legnagyobb zavar állt be. Egyes iskolafenntartók, hivatkozva a törvény világos értelmére és betűire, abban a hiszében, hogy csak ideig-óráig tartó késedelemről van szó, kimondták, hogy tandíjat nem szabad szedni. Más fenntartók, hivatkozva arra, hogy a törvény nincsen életbe léptetve, tovább szedik a tandíjat, de biztatják a szülőket, hogy a befizetett tandíjat visszafizetik. Selmecebányán, a városi iskolákban, tandíjat nem szednek; az izraelita iskolában szednek, a lutheránusok szedik is, meg nem is. Aki akar, fizet, aki nem akar, egyelőre nem bántják.

Ebben a zürzavaros összevisszaságban a legtöbb iskolafenntartó a közigazgatási bizottság útján a miniszterhez fordult felvilágosításért, de a miniszter bőlesen hallgatott, nem mondott sem igent, sem nemet. Azt mondják, hogy a mostani vallás- és közoktatási miniszter nagyon zárkózott és hozzáférhetetlen, hogy egy sötét gyűrű övezi, amelyen át csak kegyes jelmonddal közelíthető meg. A hallgatag és hozzáférhetetlen vallás- és közoktatásügyi miniszter helyett a rideg és szívtelen pénzügyminiszter végre elárulta a titkot. Nincsen pénz. A néhai nemzeti kormány, az ingyenes népoktatásról szóló törvény becikkelyezése után, megelégedezett arról a három és fél millió korona tandíj-kárpótlásról, mely a törvény értelmében az iskolafenntartóknak jár és így a pénzügyminiszter, fedezet hiányában, nem tudván a a tandíjkárpótlást kiutalni, nem járulhatott hozzá a törvény életbeléptetéséhez.

Szomorú dolog és az alkotmányos korszak

— Csak attól féltem, hogy most az lesz a baj, hogy az új ostor cifrább, de Edvárd herceg elégedett, mert az övé jobban pattog. Ez már a második eset, hogy baj volt a magyar játék miatt. Tavalay Festetics grófné küldött egy ládára való játékszert, meg egy pompás képeskönyvet. Edvárd herceg rögtön Briccához futott, hogy «mesélje ki belőle a mesét». Szegény asszony volt akadva: egy kukkot se értett a meséből. A kis fiam ezt mély megvetéssel tapasztalta s hozzám jött, akit a világ legbölcsebb teremtésének tart. No, meg kellett menteni a reputációm s csak úgy a képek után indulva, magam csináltam históriát. Bizony szegyenlem ezt, mert vérük lévén, kellene nyelvüket beszélnem. Most már nincs időm megtanulni. Roppant el vagyok foglalva. Egyrészt a királynővel, aki alig tud nélkülözni, azután meg a három gyerekekkel. Az uram is alig látom. Szeretnék Budapestre is eljutni. Mindenki nagy elragadtatással beszél róla, meg a Kárpátokról s nagyanyám hazájáról. Ott, úgy tudom, rokonaim élnek.

— Igen. A Fráterek, Bethlenek, Bárdossyak, Inczédyek, Aradon is. A kecskeméti, Kormoss-család is, akiket jól ismerek.

— Én is ismerem a nevet a Rhédeyek családfájáról. Apósom, a walesi herceg, imádja Magyarországot. Tőle tanultam is két szót. Ez a két szó az egész magyar-tudományom.

óta egyedül álló eset, hogy egy szentesített és becikkelyezett törvény életbeléptetéséhez szükséges pénzfedezetről megelégedeztek és így kénytelenek törvényt és nemzeti érdeket sérteni.

Ime, a nagy nemzeti kormány nagy nemzeti alkotásának, az ingyenes népoktatásról szóló törvénynek sorsa.

HIRÉK.

— Selmecebányai kitüntettek a hont-megyei kiállításon. A kézműipar és a gyáripar terén produkált kiváló munkáikért első díjat, ezüst érmet, kaptak: Krause József oltárkészítő, Vörös Ferenc főjegyző (hodrusbányai csipkekészítő-ményeiért). Gányi Oszkár játékkészítő, Fizély Károly műlakatos és Erdős Sándor cipőgyáros. Második díjat, bronz érmet, kaptak: Polkoráb Imre kályhás-mester, Pivars Béla reszelővágó, Első selmecebányai ing- és fehérműgyár, Waltersdorfer és Markvard könyvkötők, Frieber Ferenc szabómester, Zamboly Samu kocsigyártó, Löwy A. Ede cipész-mester és Keresztes Károly. A megyében készült mezőgazdasági gépek második díját, bronz érmet, Szokoly Gyula nyerte el. — A közlekedési eszközök második díja, bronz érem, Zamboly Samu kocsigyártóé lett.

Kitüntetést kaptak még a következők: Kapsz István műkertész, mezőgazdasági terményeiért, bronz érmet; a magyar királyi bányászati és erdészeti főiskola kertészete és Selmecebánya város gyümölcskertészete, gyümölcs-termesztményeiért, bronz érmet; dr. Tóth Imre főorvos pedig, ugyan-csak gyümölcseiért, nagy díszoklevelet.

— Dr. Kapp Hugó ügyvéd, Kapp Jakab dr.-nak, városunk főorvosának fia, a napokban nyitotta meg ügyvédi irodáját Érsekújvárott.

— Díjtekézés. A Bauman-kerti kuglizóban múlt vasárnap délután volt a díjkuglizás. Az első díjat, mintegy harminc versenyző közül, Károly Béla kamaraházi számtiszt nyerte el. A második díj nyertese Pelachy János, a harmadiké Rímele Sándor, a negyediké Mihálik Károly, az ötödiké Hartmann Ede, a hatodiké pedig Wagner István.

— Az ág. hitv. ev. egyház, az alsó-utcai ház eladása dolgában, ma délután 1/2 3-kor presbiteri, 3 órakor pedig közgyűlést tart a liceum tanácstermében.

— A liceum új, kiegészítő-épületének fölépítésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter a

— Ha szabad kérdeznem, fenség, mi az?

— «Szeretek, galambom», mondotta végtelen bájjal, mosolyogva a hercegasszony. Ez a tanítás azonban alaposan rávall a mesterre!

— Ismeri fenségéd a magyar irodalmat, művészetet és zenét?

Meglepett a hercegné tájékozottsága.

— Ismerem. Jókaitól sokat olvastam és szeretettel. Justh személyes ismerősöm volt, tőle a Livre de Pusztá, meg Polignac gróf magyarból fordított versei vannak meg könyvtáramban. Munkácsy legtöbb képét ismerem. Részvéttel vagyok rettenetes sorsa iránt. A kis leányomat pedig László Fülöppel akarom megfestetni, ha — kontya lesz . . .

— És a zenénk?

— Lisztet magam is játszom. Joachimot, Dohnányit szeretem. Cigányt sokat hallok nyáron, a garden partyeken. Korbay magyar-angol kollekciónját nagyrésztben ismerem. De most jut eszembe, apósom nemrég emlegetett, nagy elragadtatással, egy magyar énekesnőt. A neve . . .

— Pálmay?

— Óh nem. Őt magam is láttam. Érdekes asszony, de nem valami csoda.

— Blaháné?

— Az! az! Azt mondja a fenség, hogy abban az asszonyban összpontosul a magyar faj minden

a napokban utalványozott ki 219 ezer koronát. Az építést tavasszal kezdik meg.

— **A Bauman-kerti kuglizó-társaság** ezévi közgyűlését f. hó 8-án, délután 6 órakor, tartja meg a társulat helyiségében, melyre ezúton is meghívja az egyesület tagjait. A közgyűlés előtt, 1/2 6 órakor, választmányi ülés lesz.

— **Hirtelen halál.** *Hirschnér Jakab*, selmecebányai pipagyáros, ki valamikor szebb napokat látott, később azonban teljesen lönkrement s a Szegegyház lakója lett, mult hó 26-án, hétfőn d. u. 3 órakor, a Kossúth Lajos-téren összeesett s azonnal meghalt. A halottas kamrából temették szept. 28-án.

— **Orvosi igazságok.** Az emberi társadalom egészségéért és életének meghoszabbításáért folytatott nehéz küzdelmében leghatalmasabb és legtermészetesebb társának mindenkor az orvosi tudományt tekintette és mint ilyen meg is becsülte. Vakon bizott az orvosi tudomány segítségében, holott a mult század második felében egy lényes tollu és nagy tudásu elme tévedése kimondhatatlan súlyos bajt hozott a társadalomra. Az emberiség kezdett ideges lenni, a szélhűdés, elmezavarok, súlyos kronikus betegségek ijesztő módon pusztítottak ez pusztítanak még mai napig. Ezen tévedéssel és annak helyreigazításával foglalkozik egy nemrég megjelent orvosi könyv, melyet a nagy közönség részére és áldására irták meg, egyszerű, mindenkinek érthető, zamatos magyarsággal. A könyv címe «Hemopatia» a Vérgyógyítás és annak eredményei, szerzője Dr. Kovács Izsó fővárosi orvos, a már országszerte ismert új gyógymódnak és gyógyírának bátor megalapítója. Ára a könyvnek, díszes vászonkötésben, 2 korona. Minden könyvkereskedésben és a szerzőnél kapható, akinek orvosi rendelő intézete Budapest, V. Váci körút 18. van.

— **Vendéglő megnyitás.** *Lupták Károly* ismert vendéglős polgártársunk megvette az Ezüst-utcában lévő Hozsek János-féle jóhírű vendéglőt az összes felszerelésekkel és mellékhelyiségekkel együtt. Az üzlet folytatásához pedig, értesülésünk szerint, a legjobb minőségű, Muzsnyaféle mènesi és más vidéki jó, tisztán kezelt borokat vásárolt és azokat a vendéglőhöz tartozó terjedelmes és hűvös pincébe raktározta. Vengéglőjét f. é. október 2-án, ma, vasárnap, nyitja meg, melyre-a hirdetési rovatunk szerint jóminőségű borok izletes ételek jutányos árak és pon-

karaktere. Néha, ha én egy kissé hevesebb vagyok, azt szokta mondani a herceg, hogy most a magyar vér dolgozik!

Épp a hercegnő és családja képét kértem az Új Idők-nek, amikor éles, síró gyerekhang hallatszott a csíkos roletták mögöl.

— Igen szívesen, majd küldetek. De hallja a kis leányom? Hív a kötelesség. Isten vele!

Ma ezt a levelet kaptam.

A yorki hercegné Öfensége Titkári Hivatala.

White Lodge, 1900. február 9.

A fenséges Asszony megbizásából köszönetem fejezem ki szíves részvéteért, melyet ön néhai Teck Ferenc herceg halála alkalmából nyilvánított. Jól hatott a fenségre, hogy a magyarok is osztják gyászát.

Egyekben pedig küldöm a fényképeket, melyeket a hercegné öfensége, önnek ajánlva, az Új Idők számára még a nyáron ígért volt. Fogadja nagyrabcsülésem: Edvárd's titkár.

Sydney Carton.

tos kiszolgálát ígérete mellett, a közönséget tiszteltetéssel meghívja.

— **Új Selmecebányai Hetilap** címen, teljesen független programmal, folyó hó 6-án új hetilap indul meg városunkban, mely, mint az előfizetésre való felhívás mondja, gondoskodni fog «az egészséges és a helyi viszonyokat érintő humoros közleményekről is. Klincsek Nácó is meg fog szólni benne». Ez az új lapnak egész programja. Igazán, kíváncsi várakozással nézünk megjelenése elé. Szerkesztője Richter Ede városi levéltáros lesz, kitől, sok dolga, temérdek elfoglaltsága s a városi levéltárban végzett rengeteg munkája mellett, igazán nagy áldozat a szerkesztés elvállalása.

— **Az Augusztus-sorsjáték húzása.** A szegénysorsú tüdőbetegek Augusztus-szanatóriuma javára kibocsátott egy koronás sorsjegyek húzását október 8-án tartják meg Budapesten, a lottó-igazgatóság húzási termében. A húzás napjái ki nem fizetett sorsjegyekre eső nyereseményeket nem adják ki s a sanatórium céljaira fordítják.

— **Áthelyezés.** A trencsényi kir. törvényszék elnöke a felügyelete alatt álló illavai kir. járásbíróshoz *Bellobrád János* selmecebányai kir. járásbírósi hivatalszolgát, saját kérésére, áthelyezte.

— **A vörös kéz Selmecebányán.** A városi rendőrség, a legnagyobb titoktartással, már napok óta nyomozott egy, rejtélyesnek látszó dolgotban. Engel Zsigmond kereskedő rövid néhány nap alatt négy fenyegető levelet kapott, melyekben arra szólították föl a »Vöröskéz American» tagjai, hogy a zöldfa-vendéglő előtt levő szobor alá tegyen ki 1000 koronát, mert ha meg nem teszi, a halál fia. A rendőrség nap-nap után leste a vöröskézűt, de csak nem akart megjelenni, míg végre a mult hónap 26-án Abonyi és Nemes rendőrsztrviselők és Rácz rendőr elfogták, *Nikes Róbert* budapesti borfiú személyében, ki a Bogya-féle vendéglőben volt alkalmazva. Valószínű, hogy a rémregények olvasása zavarta meg a 15—16 éves fiú esztét. Mivel a gazdjától is lopott, a rendőrség nyomban letartóztatta s illetőségi helyére, Budapestre toloncoltatta.

— **A gázmotorok kezelőinek tanfolyama** a m. kir. technológiai iparmuzeumban 1910. évi október hó 3-án nyílik meg és október hó 29-ig tart. Az előadások, naponként este 7 órától 9-ig, a felső ipariskola I. emelet 44. számú termében tartatnak.

E tanfolyamon a világítógáz-, generatorgáz-, benzín- és nyerspetróleummotorok szerkezetét és kezelését tanítják.

Tanulókul fölveszik az ilyenféle motorok tulajdonosait és kezelőit, a motorgyárak szerelőit és géplakatosait, végül, a jelentkezés sorrendjében, más géplakatosokat is.

A beiratásokat a m. kir. állami felső ipariskola (VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) I. emelet 44. sz. tantermében folyó hó 30-án, október hó 1-én este 7 órától 8-ig és 2-án délelőtt 10 órától 12-ig tartják meg.

A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségüket és jelenlegi foglalkozásukat.

Tandíj 10 korona.

A hallgatók a tanfolyam elvégzése után vizsgát tehetnek; sikeres elvégzéséről bizonyítványt nyernek.

A vizsga díja 10 korona.

— **Jó étvágyat!** Egészséges gyomrot nyerünk, gyomornyomás, fájdalmak nem kínoznak, mióta a «Feller-féle hashajtó rebarbara Elsapitulákat» használjuk. Tapasztalatból mondjuk Önnek, próbálja meg Ön is, mert tényleg szabályozzák a székelést és elősegítik az emésztést. 6 doboz bérmentve 4 korona. Készíti csakis Feller gyógyszerész, Stubica, Centrale 126 sz. (Zágrábmegye).

— **Weiner Máttyás** női divat-árúháza Budapesten (Andrássy ut 3.) értesíti a nagyérdemű hölgy-

közönséget, hogy az őszi és téli divat-különlegességei megérkeztek s gazdag választékban, meglepő olcsó árban, állnak a tisztelt vevők rendelkezésére. Mintákat vidékre készséggel küld, ha egy levelezőlapon eziránt megkeresik.

— **Tévedés azt hinni,** hogy a poloskák petéikkel együtt ki nem irthatók. Ha a Löcherer «Cimexin» poloskairól használjuk, nemcsak az élő poloskák pusztulnak el rögtön, de a «Cimexin» hatása folytán a peték nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A Löcherer Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Kapható: *Margótsy* gyógyszer-tárban Selmecebányán, valamint a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.

— **Ritka alkalom** című, Rosenauer Gyula beszercebányai butorkereskedő, kárpitos és asztalos hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét, mert az abban foglaltaknak a kiténtetett árakon való megszerezhetőése csakugyan ritka alkalom.

MINDENFÉLE.

† **Mátkaság és házasság.** A londoni Daily Telegraph megkérdezte olvasóit, hogy mint vélekednek az eljegyzésekről és házasságokról. Augusztus 15-ike óta mindennap legalább két oldalt töltönek meg a válaszok. Sokáig tartson-e az «eljegyzett állapot» vagy ne; szabad-e visszavonni az adott szót; mi a legszükségesebb a boldogsághoz? Ilyen meg más kérdések foglalkoztatják a jó angolokat. Érdekes egy fiatal leány levele, amely a hosszú mátkaság mellett nyilatkozik. Csak a szülők nem szeretik, ha késleltetik a házasságot, mert a bejáratos völegény sokszor alkalmatlanságokat okoz. A levél így végződik:

— Az udvarlás, a pompás séták kettesben, a naplenyugta, a némaság csodálása, oly dolgok, amelyek nem egyhamar ismétlődnek az életben. bármily hosszú és boldog is az. Hadd legyünk mindig szerelmesek és sohasem házások!

Maryat Florence, a híres regényíró leánya, ezeket írja:

— Tanácsot mondok, ifju nővéreim. Ha azt kérditek magatokban, hogy legyenek-e jegyesei valakinek, vagy nem, ítéljétek meg abból a modorból, amelyet mások iránt tanusit és nem abból, amelyben veletek érintkezik.

Egy szerető és szeretett asszony írja:

— Kevés fiatal leány van tisztában érzelmeivel 22-ik éve előtt; kevés fiatalembernek volna szabad nőszülnie huszonnyolc éves kora előtt. Ebben a korban jönnek a fiatalok önmaguk tudatára. Huszonnyolc éves koromban mentem férjhez, öt évi bálványozni való mátkaság után. Most ötvenhat évet számlálok és nagyon boldog vagyok. Azelőtt sokat firteltem és remélhettem, hogy tetszeni fogok a férfiaknak.

Egy hatvan éves nő szerint a hosszas mátkaság minden tekintetben elitelni való. Gyakran keserű csalódásokat okoz mindkét részen. »Házassodjatok korán és igekezzetek komoly férjtel találni.«

Egy még mindig völegény jelenti:

— Két év óta vagyok völegény és boldogságom nem szűnt meg. Az örökös völegénység bizonyára eszményi valami, de a valóságban nem nagyon alkalmas. Az én különleges eszemben sterlingek hiánya miatt nem tudjuk végét szakítani a völegénységnek. Oltárhoz vezetem a menyasszonyomat, mihelyt szembe merek nézni a szabómmal. Ez már igazán angol praktikusság!

† **A Repülőgépek sebessége.** Bámulatla ejtő az az óriási sebesség, amit már eddig is elértek a repülőgépekkel. A gyorsvonatok gyorsaságát eddig 90 kilométerre sikerült fokozni, de ezt eddigelé csakis az amerikai gyorsvonatok tudták elérni. A repülőgép, mondhatni már most, amikor még gyermekkorát éli, óránkénti 102 kilométeres sebességet ért el. A Szajna-öböl partján

megtartott versenyen Morane, aki egyszersmind az eddig elért magassági rekordot is megjavította, amennyiben 2680 méter magasságba emelkedett, a havre-deauvillei utat 9 perc és 52 mp. alatt érte el, ami 102 kilométer sebességnek felel meg. Ez oly sebesség, amely az ágyulövegekkel szemben sérthetetlenül teszi őket. A haditengerészeti szolgálatnál mérhetetlen fontossággal bír a repülőgépek, mivel a tenger fenéke, magasból szemlélve, igen jól látható és a tenger fenekén levő sziklák, zátonyok tisztán fölismerhetők.

Óriási sztrájkok. Óriási sztrájkokról adnak hírt az angol lapok. Az angol hajógyárak közmegegyezéssel 55.000 munkást zártak ki. Németország hajógyáraiban szintén sztrájkban állanak a munkások. A walesi kőszénbányákban 12.000 tette le a szerszámot, de baj van Anglia, Németország számos más iparágában is. A sztrájkolók helyzetét nagyon rontja az, hogy maguk közt, különösen Angliában, a hajógyári munkások nincsenek egyetértésben. A vezetőség már megállapodott az angol hajógyárakkal, a munkások azonban a megállapodást elvetették. A walesi szénbányások sztrájkja csunya verekedéssel végződött. A munkások nem voltak megelégedve azzal a megállapodással, amit a vezetők a bányatulajdonosokkal létesítettek s vezetőiket megverték.

Egy hercegnő-kereskedő. A napokban elhunyt Bonaparte Jeanne hercegnő a sok rossz közt, melyet életében átélt, megízlelte a kereskedés keserű kenyerét is. A II. francia köztársaság összerokadása után megszűntek azok a járulékok is, melyeket a Bonaparte-családhoz tartozók a francia állampénztárból húztak. Jeanne hercegnő szülői ekkor súlyos nélkülözések közé jutottak és Belgiumban, száműzetésük helyén, szomorú napokat éltek át. Hogy anyagi helyzetükön némileg segítsenek, Jeanne anyja Brüsszelben női konfekcióüzletet nyitott, melynek ez volt a cége: «Princesse Pierre Bonaparte. Marschand des Confektions pour Dames.» Az üzletet azonban nem az anyja, hanem Jeanne vezette és pedig meglehetősen ügyességgel. A reklámot szolgáló, hangzatos cég sok előkelő vevőt csábított az üzletbe, de mégsem prosperált sokáig és másfél évi fennállás után megszűnt.

A légy mint takarmány. Amerikában nemrégiben igen különös árucikk került kereskedelmi forgalomba. A furcsa árucikk szárított légy, amelyet most legújabb takarmány gyanánt, a tyukok etetésére használnak fel. A new-yorki kikötőbe a Meridia gőzös hozta Veracruzból az érdekes árucikket harmincnyolc hatalmas zsákban, mintegy nyolc tonna súlyban. A szárított legyek egy része porrá van törve és a nagy baromfityényszító telepeken ily alakban alkalmazzák. Eddig igen kedvező eredménnyel használták.

A telefon, mint a betegségek terjesztője. Az utóbbi időben több nagyvárosban panaszkodtak amiatt, hogy a telefon nemesak a külső, hanem a belső betegségeknek is a terjesztője. Orvosi megfigyelések egyes esetekben állítólag azt is konstatálták, hogy a telefon beszélő-kagylóiról behellett tüdővész-bacillusok a tüdővést is átszármasztják. Orvosi körökben most e jelenségeket nagyobb figyelemmel részesítik s azon igyekeznek, hogy a telefon hátrányait megszüntessék. Mindenesetre ajánlatos a telefonkészülékeket mindig tisztán tartani s különösen szükséges ez a kávéházi, vendéglői, nagyobb irodai stb. telefonoknál, melyeket sok ember használ. Legpraktikusabb volna minden telefontól egy edényt tartani karbololdattal és szivaccsal, hogy használat előtt mindenki megtisztogathassa a beszélő- és a halló-kagylókat.

Lira.

I.

Mióta, édes, öntől válnom kellett,
Lelkem olyan, mint tépett, gyászos felleg.
És vergődő szívemben éjre-éjre
Züg csöndesen a fájdalom zenéje.

Mióta, édes, öntől válnom kellett,
Virrasztok rombadőlt világom mellett.
S míg visszatérésre vágyva várok:
Szemembe lassan fájó könny szivárog.

II.

A füstlőgőz vonat fűtyült
S téged gyorsan tovavit,
Szép szemednek, mosolyodnak
Csak emléke maradt itt.

Azóta egy kérdés kínoz
S nyugton engem sohse hagy:
Mondd, mit érez szíved, míg oly
Messze, messze, messze vagy?

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem felelős a szerk.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az ill. életmód egyéb következményeiben szenvednek
Egy eredeti doboz ára 2 K.
Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Fajdalom csillapító **Bedorzsolós,** és erősítő

elismert, régi jó hírnevű házszer szaggatás és hűléstől származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára K 2-
Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában.

Főszékhely MOLLA A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

SARG-féle 60

KALODONT

Filler LEGJOBB FOG-CRÉME

Schicht

Szarvasszappan

mindig
≡ a ≡
legjobb!

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

7888/1910. sz.

Hirdetmény.

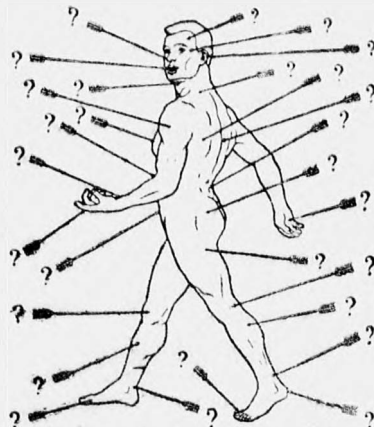
A cs. és kir. közös hadügyminiszteriumnak folyó évi 3227. sz. rendelete folytán közhírré teszem, hogy az esztergom-hontmegyei, valamint a Selmec- és Bélabánya városi ujoncok és póttartalékosok bevonulása, tekintettel a kolera-járványra, bizonytalan időre elhalasztott s így a bevonulás egyelőre elmarad.

Selmecebányán, 1910. szeptember 28-án.

Sztancsaj Miklós,
főjegyző, katonaiügyi előadó.

HIRDETÉSEK.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsafluidot és Feller-féle Elsapilulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő, udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 126. sz. (Zágrábmege).

- I. A Feller-féle Elsafluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közhányt, ideggyengeséget, oldalszúrást, szaggatást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zsábat, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonal vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a «Feller» nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bértmentve 5 korona.
- II. Továbbá tudomására öhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomor-bajok, görcs, étvágytalanság, vesegés, hányási inger, rosszullet, felbőfögés, puffadság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsapilulákat, 6 doboz bértmentve 4 korona. Övadjunk azonban utánzatoktól és címezzünk minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 126. sz. (Zágrábmege).

Eladó kis trafik.

Vételár készpénzben kb. 2200 K Ieltár szerint. Ebből kb. 1200 K különféle áru és kb. 1000 K trafik-, bélyeg- és váltóraktár.

Joerges Ágost.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb

RÉTHY-féle pemetefucukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok hasonlatlan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

2371/1910. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmecebányai kir. járásbírótság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Lupták Jánosnak — Ladiver János elleni végrehajt. ügyében az ipoly-sági kir. törvényszék területkérehez tartozó selmecebányai kir. jbiróság területén Berencsfalun fekvő a berencsfalvi 91. tkjvben 1599., 1600., 1601., 1602., 1603., 1607., 1608., 1599/a., 1617., 1638., 1614., 1616/b, 1611/b hrsz. a. felvett 146. sz. ház, szántó, legelő, rét Ladiver János nevére irt ingatlanra 1894 kor., az ottani 470. tkjv. 1613. hrsz. a. felvett s ugyanaz nevében álló legelőre 18 kor., a kormosói 36. tkjvben 113., 217., 227., 466. hrsz. a. felvett kert és szántó ingatlanokból végrehajt. szenvedő nevében álló 1/2 részre 354 kor. és a berencsfalvi 91. tkjv. 1246/20., 1604/1. hrsz. a. ingatlan. 144/1. 2564. rész erdő, 144/12564. rész illetőségre 52 kor.-ban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt berencsfalvi ingatlanok az 1910. évi október hó 15-ik napján délelőtt 10 órakor Berencsfalu községbe a körjegyző hivatalos helyiségében, a kormosói ingatlanok pedig 1910. október 15. napjának d. u. 2 órakor Kormosó községben megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár kétharmadán alul nem fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási, illetve vételárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezeihez letenni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság
Selmecebányán 1910. auguszt. hó 30.

Liha Antal, s. k
kir. táblabíró.

Azon főiskolai hallgató úr, ki Hegybányán óhajtana lakni, szíves figyelmébe ajánlom a nálam jutányos áron kiadó lakást. — Tiszta, szép szoba, jó kiszolgálás.

Maindl József,
férfi-szabó,

Weisz József kereskedése átellenében.

Legnagyobb kitüntetés
arany éremmel 1906, „Nürnberg“

Legnagyobb kitüntetés
„Grand Prix“ St. Louis 1904.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.)

5-500.000 korona vagyonnal

fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnéküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre

L. Schlesinger, Berlin. No 18. (Deutschland).

Vendéglőnyitás.

Van szerencsém mély tisztelettel a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy **az Ezüst-utcában levő Hozsek János-féle jóhírű vendéglőt az összes felszerelés és mellékhelyiségekkel együtt megvettem.** Az üzlet folytatásához **a legjobb minőségű Muzsnay-féle ménesi és más, bortermő vidéki tisztán kezelt borokat vásároltam, azokat a vendéglő helyiségéhez tartozó terjedelmes s hívős pincébe raktároztam.**

Konyhám jutányos árak mellett jó és izletes ételekkel szolgál.

Vendéglőmet vasárnap október 2-án nyitom meg,

mihez a n. érdemű közönséget ezuton tisztelettel meghívom.

Midőn jó boraimat ez izletes ételeimet jutányos árak és pontos kiszolgálattal mellett kínálni bátorkodom, egyuttal a nagyérdemű közönség b. pártfogását is kérve, maradok Selmecebánya, 1910. szeptember 30.

alázattal

Lupták Károly
vendéglős.

**Körülbelül 50 darab
üres áruláda**

fedéllel, különféle nagyságú, eladó.

Joerges Ágost özv. és fia.

ÓVÁS!

Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által amelyeknek az a céljuk, hogy

SINGER

név alatt használt vagy régebbi rendszerű gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszont elárúsítók útján, hanem saját üzlethelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek.

Csak oly
üzletek-
ben sze-
rezhetők
be

melyek
ezen
címmel
vannak
ellátva.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

Selmecebánya, Kossuth Lajos-tér 4.

Sembery-féle ház.

Értesitem a n. becses közönséget, hogy a **Baker-féle fényképészeti műtermet megvettem** s a modern iránynak megfelelően átalakítottam.

Mindenféle, a szakmába vágó munkát, tartós, jó és szép kivitelben készítek.

Méltóztassék egy rendeléssel megfizetni — a munka beszél, — azután állandó rendelóm lesz.

A Baker-féle műteremben 35 év óta készült felvételekről utánrendelések bármikor eszközölhetők.

A legmélyebb tisztelettel
Spiegel Dávid
fényképész.

Lipták Mihály virágkereskedésében

mindszenti koszorúk, 2 koronától feljebb, a legszébb kiállításban készíttetnek és megrendelhetők élő- és művirágokból.

Selmecebányán, Kossuth Lajos-tér 4. szám alatt.

Óriási szövet- és selyemvásár!

Weiner Mátyás

női divatruházában

Budapest, VI., Andrássy-ut 3. szám.

„**Őszi és téli divatujdonságok.**”

Legjobb minőség! Legolcsóbb árak!

Kérje minden hölgy saját érdekében nagy mintagyűjteményemet, mely a legszebb szövetek, mosóárak, bársonyok és selymek óriási választékát mutatja be. Mintagyűjteményemet ingyen és bérmentve küldöm, ha kéri tőlem és megírja, hogy olcsó vagy finomabb szövetből óhajt-e mintákat? A nagy raktár közül a következő reklámlelküket említtem fel, amelyek eladásra kerülnek; u. m.:

Legjobb minőségű Tenis-flanell, méterje	17 1/2 — 19 1/2	krajcár és feljebb
Velour-flanell, vastag minőség, méterje	24 — 35	» » »
Angol-flanell, remek minták, méterje	29 — 35	» » »
120 cm. széles divatszövetű kangarm, méterje	49 — 58	» » »
120 cm. széles, jó minőségű női posztó minden színben, méterje	55	» » »
120 cm. széles angol divat-kelme minden színben	65, 75, 98	» » »
Jó minőségű ruhabársony minden színben, méterje	65 és 85	» » »
Pongis-selyem minden színben méterje	68	» » »
Taffota-selyem minden színben, méterje	85	» » »
Cákos blouze-selyem minden színben, méterje	88	» » »
Moltré mosó-selyem alsósoknyának és finom ruhabélésnek, minden színben, méterje	75 krajcár.	

Nagy választék francia és angol kosztíme kelmekben, csipke-ruházis, látyol és mindennemű női pipere-cikkeken.
Stessen tehát, hogy mintakérését leidejekorán megkapjam.
20 kor. felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

A III/19. sz. házban a földszinti bolt, vagyis a Lestyánszky-féle mézsárszék, 1910. évi november 1-től kiadó. Bővebbet a háztulajdonos *Sárkány Istvánnénál*.

Kiadó lakás.

Szentháromságtéri házamban, a II-ik emeleten, egy, háromszobából álló udvari lakás, mellékhelyiségekkel **november 1-ére kiadó.**

Dr. Kachelmann Viktor.

Alsó Rózsa-utcában egy szép, kényelmes 5 szobás lakás, kellő mellékhelyiségekkel, vízvezeték, légszuszvillagítás és szép kerttel **azonnal kiadó.** Bővebbet: Marschalko Gyula üzletében.

Egy sarokház

a legforgalmasabb helyen (Deák Ferenc-utca 67. sz.) két igen szép, száraz lakosztállyal, mézsárszékkel stb. stb. kéz alatt, **azonnal jutányos áron eladó.**

Weisz István
kötélgyártó.

Berson
gummisarkok
még is a legjobbak!
Mindenütt kaphatók.

HIRDETÉSEK

felvételnek e lap
kiadóhivatatalában

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PÉSTMÉGYE)
Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csemete, bogógyümölcsűek,
vadoncok, Kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők
stb. Kaphatók.
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Ritka alkalom!

Raktáram tuhalmozottsága miatt a következő áron lesznek eladva:

Egy hálószoba-berendezés, mely áll 2 szekrényből 2 ágyból, 160 koronától följebb.
Egy ebédlő-szoba, mely áll egy kredenc, 6 szék, 160 koronától följebb.
Egy gyermekkocsi 12 koronától följebb.
Egy gyermekágy 18 koronától följebb.
Axminster-szőnyeg, 2 méter széles, 3 méter hosszú, 50 koronától följebb.
Függönyök, szövetből 7 koronától följebb.
Valódi angol börgarnitura 300 koronától följebb.

A kárptos- és asztalos-munkák saját műhelyemben készülnek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel

Figyeljünk a cégre, mely a történelmi emlékü vasláncos házában van elhelyezve.

Rosenauer Gyula
butorkereskedő, kárptos- és asztalos
Besztercebánya, Kossuth Lajos-utca.